

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle, tüm çocukların doğuştan sahip olduğu eğitim, sağlık, barınma; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunması bakımından Türkiye'deki çocukların yaşadıkları sorunların tespiti ve alınacak önlemler ile yapılacak yasal düzenlemelerin saptanması için Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 21.11.2013

A. Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

20 Kasım 1989 tarihli BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Türkiye’de 27 Ocak 1995’te yürürlüğe girmiştir. Sözleşmeye taraf devletler, çocukların özel olarak korunması, yasa ve gerekli kurumların yardımı ile fiziksel, zihinsel, ruhsal ve toplumsal olarak sağlıklı koşullarda özgür ve onuru zedelenmeyecek şekilde yetişmesinin sağlanması yükümlülüğünü taahhüt etmektedir.

Çocuk hakları kapsamında Türkiye’de "kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, idari makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde, çocuğun yararı temel düşüncedir" ilkesi sıkça ihlal edilmektedir.

Çocuk emeği sömürsü, cinsel istismar, çocukların eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimde yaşadıkları sorunlar, çocukların en temel haklarından dahi yoksun olduğunu göstermektedir. Türkiye’de çocukların suça bulaşma oranları da yoksulluk, zorunlu göç ve yoksulluk ve göçe bağlı nedenlerle artmaktadır.

Türkiye nüfusunun %30’unu 0-19 yaş grubu oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitim oranı % 60’larda kalmakta, ortaöğretimde de oran %65 civarındadır. Kırsal kesimde yaşayan çocukların okula gidememeleri ve devam sorunu varlığını korumaktadır. Türkiye’de henüz çocukların eğitim ve sağlık hizmetlerinden tam ve ücretsiz yararlanması dahi sağlanamamıştır. Sosyal devlet olmanın gereği olarak, çocuk bakım hizmetleri, kreş ve yuvalar kamusal bir hizmet sosyal hak olarak devlet tarafından sağlanması gerekir.

TÜİK 2012 Çocuk İşgücü Anketi’ne göre, 893 bin çocuk, çoğunluğu tarımda, sanayide ve evde kayıtsız çalışmaktadır. Çalışan çocukların % 50,2’si okula gitmemektedir. 2006 yılı SGK İstatistiklerinde zorunlu sigorta kapsamında ücretli olarak çalışan (14-17 yaş) çocukların sayısı 14 bin 161 iken, 2012 yılında 62 bin 925’e yükselmiştir. Hükümetin ucuz istihdam stratejisi ve yoksulluk, çocuk işçiliğini beslemektedir. Eğitimde 444 sistemi bunun zeminini yaratmaktadır.

Çocuk emeği sömürsü ve iş cinayetleri denilince, 14 Mart 2013’te Adana’da haftalığı 100 TL’ye çalıştığı fabrikada kafası pres makinesine sıkışarak ölen 13 yaşındaki çocuk işçi **Ahmet Yıldız** hatırlanacaktır. Mahkemece Babasına, taksitle 25 bin lira ödenmesine karar verilmesi daha da vahimdir. Ekim 2013 itibariyle 55 çocuk iş cinayetlerinde ölmüştür.

Yoksulluk, işsizlik ve zorunlu göç nedeniyle, çocuklar varoşlarında, sokakta fuhuş, şiddet, madde bağımlılığı vb. her türlü tehlikeye açık hale gelmektedir.

Cezaevlerinde yaklaşık 2 bin 331 çocuk tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Bunların çoğunluğu 15-17 yaş grubundadır. Türkiye’de çocuklar bir örgüt ya da siyasi parti mensubu sayılabilmekte, erişkin insanlar gibi "siyasi suçlu" olarak yargılanabilmektedir. Yargılama çocuk mahkemelerinde yapılırsa dahi bu süreç çocuk hakları gözetilmeden yürütülmektedir.

Gündem Çocuk tarafından hazırlanan Raporda, Gezi Parkı eylemlerinde Türkiye genelinde en az 294 çocuk gözaltına alınmış, fişlenmişlerdir. 0-18 yaş arasında her yaştan çocuk, özellikle fiziksel ve psikolojik şiddete bolca tanıklık etmiş ve şiddet deneyimi yaşamıştır.”

Türkiye’de sadece her üç kadından biri 18 yaşından önce anne olmaktadır. 2011 yılında 20 bin ailenin, 16 yaşından küçük kızlarını evlendirebilmek için mahkemelerde dava açmıştır.

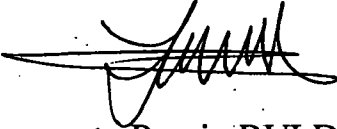
A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

444 eğitim sistemiyle birlikte okurken evlenenlerin eğitime devam edebilmesine dair yasal düzenleme yapılmıştır. Tüm bunlar “çocuk gelin” trajedisini büyötmektedir. 2012 TÜİK verilerine göre, 181 bin çocuk gelin bulunmaktadır.

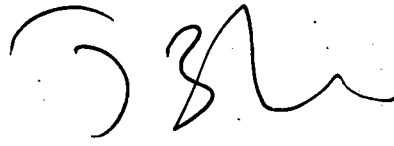
Devlet yurtlarında, okul ve yuvalarda taciz ve şiddet iddiaları gündeme gelmektedir. Eğitim Sen'in Çocuk Esirgeme Kurumu Sosyal Hizmetler, Emniyet Çocuk Büroları ile Adli Sicil Bültenlerinden derlediği verilere göre, tecavüz, taciz, cinsel istismar gibi cinsel saldırı suçlarında 2012'de yüzde 45 oranında artış yaşanmıştır.

Ülkemizde 42 bin çocuğun sokakta yaşadığı ancak gayri resmi rakamlarla 200 bine yakın çocuğun sokakta yaşamını sürdürdüğü belirtilmektedir.

Tüm bu gerekçelerle, Türkiye çocukların yaşadıkları sorunların tespiti ve alınacak önlemler ile yapılacak yasal düzenlemelerin saptanması için Araştırma Komisyonu kurulması Meclis denetim çalışmaları bakımından son derece önemlidir.

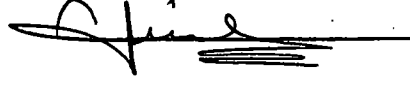
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

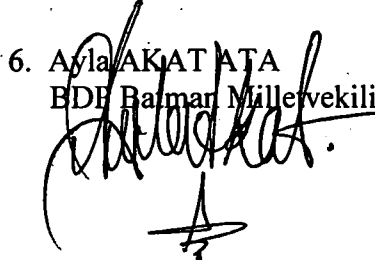
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

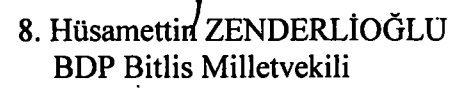
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

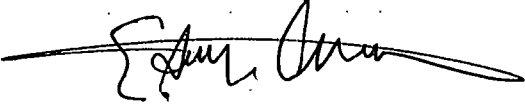
6. Ayşe AKAT ATA
BDP Balıkesir Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

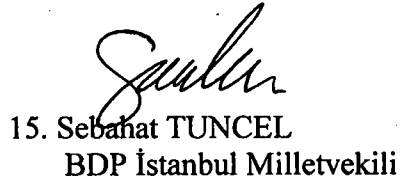
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANİ
BDP Hakkari milletvekili

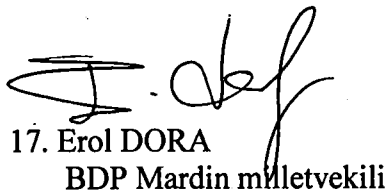
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

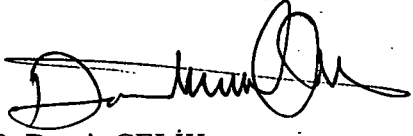
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

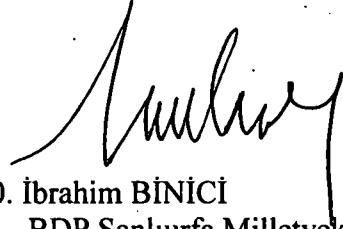
17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKCÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili